

IRCICA'NIN MOSTAR 2004 PROJESİ ÇERÇEVESİNDE MOSTAR'DAKİ NEZİRAĞA CAMİİ KÜLLİYESİ'NİN TARİHİ REKONSTRÜKSİYONU

Mostar'daki Nezirağa Camii 1550 yılında inşa edilmiş, fakat vakfiyesi günümüze ulaşmamıştır. Yaşadığı devirde varlıklı bir şahıs olarak tanınan Nezirağa halk geleneğine göre, toplumda büyük hürmet gören Vuçiyakoviç ailesinin damadıydı. Cami'nin karşısında caddeyi geçince bu aileye ait binalardan meydana gelen bir yerleşim birimi bulunmaktadır. Nezirağa Cami 1932 yılında kapatılmış ve 1950 yılında tamamen tahrip edilmiştir.

Son savaş sırasında Bosna-Hersek halkına çok değerli destek ve yardımlarda bulunan Şarja Hâkimi Şeyh Dr. Sultan el-Kasimî, aynı zamanda tarih doktoru ünvanına sahip olup pek çok eser yazmıştır. Çeşitli hayır işleri ve yardımlarda bulunan Şeyh Dr. Sultan el-Kasimî bilim ve eğitime de değerli katkılarda bulunmaktadır. Kendisinin kurduğu hayır cemiyetleri dünya çapında hayır işleri yürütmektedir.

Nezirağa Camii'nin külliyesi caminin yanı sıra mektep, abdesthane, avlu ve kabristandan oluşmaktadır. Cami'nin her bir kenarı 10.20 metre uzunluğunda olan kare şeklinde bir planı vardır. Duvarların kalınlığı 1.05 metredir. Cami'nin son cemaat yerinde herbiri 4.40 metre genişlikte ve 9.40 metre uzunlukta olan taş kanepeler vardır. Son cemaat yerinde 12 ahşap sütun bulunmaktadır. Minare 27 metre yüksekliğindedir. *Teneliya* adı verilen özel bir taştan inşa edilen mimberin kendine has süslemeleri vardır. Tavan ve mahfil çamağacından inşa edilmiştir. Mektep üst ve alt katta ikişer odadan müteşekkildir. Külliye'deki bütün binaların çatıları kayrak taşı ile kaplanmıştır.

Cami'nin tarihî rekonstrüksiyonu arkeolojik kazılar, göze hitap eden malzeme ve yazılı belgelerden elde edilen bilgilerin ışığında gerçekleştirilmiştir. Bu bilgiler caminin restitüsyonunun esasını teşkil etmiştir.

Camiyle ilgili olarak yapılan bu çalışmalar, tarihî gerçeklere dayanılarak külliyenin esas unsurlarının restorasyonu, rekonstrüksiyonu ve yeniden dizaynını ihtiva etmektedir.

Rekonstrüksiyon çalışmaları sırasında mümkün olduğu ölçüde orijinal malzemelerden ve teknolojiyen faydalanılmış, mekânın kullanılmasında en yüksek kalitenin sağlanması gayesiyle çağımızın imkânlarından istifade edilmiştir.

Cami'nin açılışı

9 Eylül 1999: Mevlüd okunması

10 Eylül 1999: Saat 12:00

• Açılış konuşmaları:

Mostar Müftüsü Seid Efendi Smaykiç
Mostar Belediyesi Başkan Yardımcısı Safet Oruçević
Vakıf Başkanı Şeyh Kasimî
IRCICA Genel Direktörü Prof. Dr. Ekmeleddin İhsanoğlu
Reis Vekili İbrahim Spahiç

- Cuma namazı
- Kabristan'a ağaç dikilmesi
- Öğle yemeği
- Blagay'daki tekkeyi ziyaret

RESTORASYON VE REKONSTRÜKSİYON BİLGİLERİ

Bağış yapan

Şeyh Dr. Sultan el-Kasımî, Şarja Hâkimi

Projenin organizasyonu

İslam Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi (IRCICA), İstanbul
Prof. Dr. Ekmeleddin İhsanoğlu, Genel Direktör
Prof. Dr. Amir Paşîç, Proje Yöneticisi

Arkeolojik araştırmalar ve restitüsyon (Ağustos-Aralık 1998)

Prof. Dr. Zeynep Ahunbay
Prof. Dr. Amir Paşîç

Yapılan çalışmanın tarzı

Tarihî rekonstrüksiyon-restorasyon, tarihî gerçeklere uygun olarak külliye'nin rekonstrüksiyonu ve yeniden dizaynı

Dizaynın yürürlüğe konulması (Ocak-Mart 1999)

Kültür Mirasını Koruma Enstitüsü, Mostar

Baş Mimar: Ziyad Demiroviç, Direktör
Mimarlar: Ekrem Dizdar ve Ömer Şahiç
Yapı Dizaynı: Salko Kolukçiya
Altyapı Dizaynı: Enver Oruçeviç

Konstrüksiyon (Nisan-Ağustos 1999)

Gradevinar Fayiç Mostar, Arif Fayiç, Direktör ve
Kara-Drvo Kiselyak, Ömer Karaahmet, Direktör
Mukarnas restitüsyonu: M. Fatin Uluengin
Hat yazıları: Hasan Çelebi

Denetleme

(rekonstrüksiyon mahallinde) Esved Dugaliç ve Ömer Şahiç
Prof. Dr. Zeynep Ahunbay
Prof. Dr. Amir Paşîç

Projenin maliyeti: takriben 500,000 A.B.D. Doları

Cami'nin açılış tarihi: 10 Eylül 1999 Cuma

INDICA LIBRARY
ISTANBUL

Reg. No: I1864

Class. No:
W07